

– прискорення відображення валових витрат у податковому обліку з метою оптимізації бюджетних платежів з податку на прибуток.

У розвинених країнах Європи і США проблему бухгалтерських маніпуляцій вирішують шляхом підвищення рівня професійної етики бухгалтерів і аудиторів. Активізація робіт над створенням кодексу бухгалтерської етики, в першу чергу в США, знаменує собою спробу викоринити подібні зловживання силами самої облікової спільноти. У цьому плані великий оптимізм у бухгалтерських асоціацій викликає досвід Нової Зеландії, де система бухгалтерських стандартів та законодавче регулювання обліку в сукупності з діяльністю саморегулюючих організацій гранично знизили можливості для використання технологій творчого обліку [4].

Таким чином, можна зробити висновок, що формуючи облікову політику, підприємства не завжди прагнуть до підвищення достовірності інформації бухгалтерського обліку та фінансової звітності, часто створення розпорядчого документу про облікову політику підпорядковане іншим завданням.

Список використаних джерел:

1. Заббарова О.А. Креативный учет и балансовая политика / О.А. Заббарова // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.elitarium.ru/2010/01/22/kreativnyjj_uchet_balansovaja_politika.html
2. Головащенко О.М. Удосконалення звітнього інформаційного забезпечення управління суб'єктів господарювання / О.М. Головащенко // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuiv.gov.ua/portal/soc_gum/Tiru/2009_28_3/20.pdf
3. Горбовська А.В. Креативність в бухгалтерському обліку / А.В. Горбовська, О.О. Наумчук // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/14_NPRT_2011/Economics/7_86943.doc.htm
4. Ильченко К.Е. Креативный учет: мировой опыт / К.Е. Ильченко, Н.И. Попова // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/5_SWMN_2012/Economics/7_100793.doc.htm

Ірина СИДОР
науковий керівник
к.е.н., доц. Васильченко Г.В.
ІФННІМ THEU

РОЗРОБКА СИСТЕМИ АВТОМАТИЗАЦІЇ АУДИТУ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ

Аудит розрахунків з оплати праці відіграє важливу роль у системі як внутрішнього, так і зовнішнього аудиту. Його мета – підтвердження дотримання чинного законодавства в частині нарахування і виплати заробітної плати; правильності розрахунку утримань із заробітної плати; правильності нарахування на фонд заробітної плати; законності включення зарплати і нарахувань на неї в собівартість продукції підприємства, що випускається.

Ключовим модулем в автоматизованій інформаційній системі аудиту повинен бути модуль перевірки. Перевірка в системі може бути організована в двох напрямках:

1) система імпортує дані із автоматизованій системі бухгалтерського обліку, що функціонує на підприємстві – об'єкті аудиту, здійснює всі розрахунки аналогічно, як бухгалтерська система, але із налаштуваннями аудитора і порівнює результати із результатами, отриманими від підприємства;

2) дані, що імпортуються із автоматизованої системи обліку підприємства, порівнюються із певними шаблонами, в якості яких виступають норми законодавства, внутрішні норми підприємства, планові показники, типові операції і проведення, перелік типових помилок, статистичні дані попередніх перевірок та інші.

Перший напрям передбачає те, що аудиторська система буде також функціонувати, як і облікова. Така перевірка носитиме комплексний характер. Практично реалізувати даний напрям можливо. Для цього необхідно використати будь-яку облікову систему, налаштувати її під кожне підприємство – об'єкт аудиту, доповнити модулем імпорту даних та модулем порівняння. Але такий напрям потребує значних ресурсів і придатний для тих фірм, які мають постійних клієнтів.

Перший напрям в автоматизації доцільно використовувати для внутрішнього аудиту, а другий саме для зовнішнього.

Програма автоматизованого аудиту розрахунків з оплати праці повинна проводити:

1) перевірку відповідності законодавству існуючої системи оплати праці. Дана задача передбачає якраз перевірку налаштування автоматизованої інформаційної системи підприємства в частині:

- встановлення констант і довідників у відповідності із законодавством та обліковою політикою підприємства (ставки податку з доходів громадян, відрахувань до фондів, нарахувань на заробітну плату до фондів, врахування пільг по податку з доходів громадян, ставки аліментів, доплат за кваліфікацію та ін.);

- ведення історії констант та довідників;

2) аудит заповнення та ведення документів, що є підставою для оплати праці. Дана задача є головною, бо від правильності її реалізації залежать результати всіх інших задач. Саме тут допускається найбільша кількість порушень і помилок. В даній задачі відбувається перевірка ефективності та обґрунтованості системи оплати праці на підприємстві та реалізується перевірка:

- виконання робіт за договорами підяду, укладеними із сторонніми організаціями, контрагентами;

- правильності використання норм виробітку і розцінок на готові вироби;

- відповідності обсягів продукції і незавершеного виробництва, оприбуткованих первинними документами;

- правильності ведення обліку відрядних робіт;

- таблицю обліку робочого часу;

- наявності та правильності заповнення лікарняних листків;
- графіку відпусток і наказів на відпустки та ін.;

3) аудит нарахування заробітної плати. Перевірка зводиться до повторного нарахування суми всіх видів заробітної плати та звірки результатів з даними, зафіксованими у відповідних документах підприємства. Як правило, аудитор обмежується певною вибіркою первинних документів, після перевірки яких робить висновок [1, с. 111]. Із використанням автоматизованої системи аудиту всі розрахунки можна проводити в повному обсязі і не обмежуватися вибірковими даними. Задача включає наступні підзадачі, в яких реалізується перевірка правильності:

- нарахування основної заробітної плати працівникам підприємства;
- нарахованих премій та додаткових видів оплат;
- нарахованих виплат по тимчасовій непрацездатності;
- нарахування оплати за використану відпустку та ін.;

4) аудит податків та обов'язкових відрахувань із заробітної плати. Увага приділяється податкам нарахованим та сплаченим, пільгам, індексації та переплатам [1, с. 111]. Задача передбачає розрахунок аудитором всіх податків для вибіркового періоду та працівників. Автоматизація розрахунків дозволить повністю перевірити інформацію підприємства. Доцільно вирішення наступних підзадач щодо перевірки правильності:

- нарахування сум податку з доходів громадян;
- розрахунків та нарахування відрахувань у Пенсійний фонд та інші соціальні фонди;
- розрахунку і нарахування аліментів;
- нарахування на фонд оплати праці та ін.;

5) аудит розрахунків та розрахункової документації із заробітної плати. Особлива увага приділяється документам, за якими виплачувалася заробітна плата, частковим сумам по різним обов'язковим відрахуванням і повним сумам за кожним документом. Задача складається із наступних підзадач щодо перевірки:

- розрахунків загальних сум заробітної плати по кожній платіжній відомості;
- розрахунків сум нарахованої заробітної плати по кожній платіжній відомості;
- відповідності фактично виданої і розрахованої заробітної плати по кожній платіжній відомості та інш.;

6) аудит особового складу підприємства. Задача може вирішуватися не як окрема задача, а в сукупності із попередніми. Її реалізація необхідна для перевірки особового складу в розрізі кількості працюючих та звільнених працівників, зміни їх податкового статусу, підвищення їх кваліфікаційного рівня та інших характеристик. В задачу входять підзадачі щодо перевірки:

- відповідності спискової чисельності працівників чисельності працівників, яким нарахована заробітна плата;
- правильності встановлених пільг;
- записів по працівникам, що було звільнено та ін.

Враховуючи задачі аудиту розрахунків з оплати праці, пропонуємо узагальнену схему інформаційного забезпечення модулю автоматизованого аудиту розрахунків з оплати праці, яка представлена на рис 1.

Перевірка проводиться на основі даних, що вводяться в програму з первинних документів чи імпортується із бази даних автоматизованої інформаційної системи підприємства, яке перевіряється аудитом. Для розрахунку контрольних показників необхідна довідкова інформація – база фактів та база правил, яка формується на основі нормативних даних, законодавчих норм, статистичних та планових даних підприємства. Вся інформація буде зберігатися в базі даних і базі знань автоматизованої інформаційної системи аудиту і буде використовуватися в різних задачах аудиту.

Вихідною інформацією є форми аудиту та форми звітів: форма аудиту «Перевірка правильності нарахувань сум страхових внесків», форма аудиту «Перевірка правильності утримань сум страхових внесків (місяць, квартал)», звіт «Перевірка нарахування сум страхових внесків (повний)», звіт «Перевірка нарахування сум страхових внесків (місяць, квартал)», звіт «Перевірка сум утримань страхових внесків з заробітної плати (повний)», звіт «Перевірка сум утримань страхових внесків з заробітної плати (місяць, квартал)», звіт про помилки в нарахуванні сум страхових внесків, звіт про помилки в нарахуванні сум утримань з заробітної плати та інші.

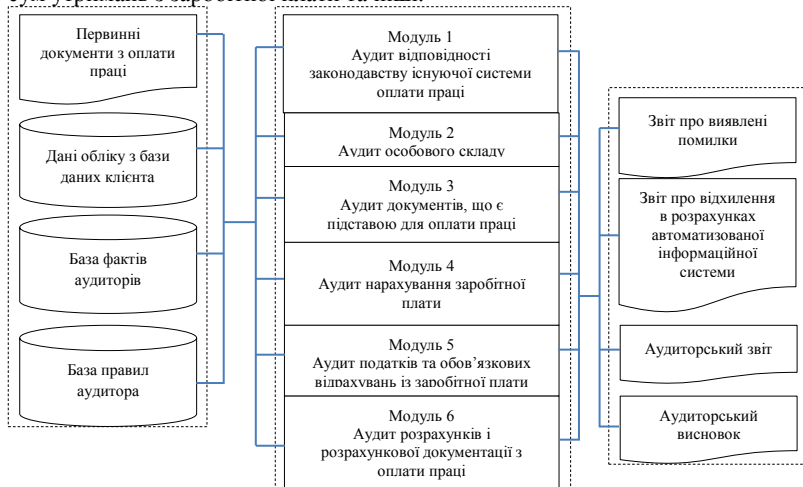

Рис 1. Узагальнена схема інформаційного забезпечення модулю автоматизованого аудиту розрахунків з оплати праці

За результатами аудиторської перевірки на основі звіту про виявлені помилки та звіту про відхилення в розрахунках автоматизованої інформаційної системи підприємства щодо оплати праці, аудитор формує аудиторський звіт і

аудиторський висновок. Аудиторський звіт складається лише для замовника, основні положення даного документу обумовлюються угодою між аудитором і підприємством – замовником аудиту. Аудиторський висновок може надаватися широкому колу осіб. Дані документи є також вихідною інформацією для аудиту розрахунків з оплати праці.

Якщо при перевірці виявлено певні невідповідності установленим нормам, документам, наказам чи чинному законодавству, у програмі формується аудиторські повідомлення, які у формі окремих записів накопичуються в звітному файлі – звіті про виявленні помилки.

В загальному вигляді процес аудиторської перевірки відбувається як порівняння стану об'єкту перевірки із еталоном, в якості якого виступають нормативи, планові показники, норми законодавства, стандарти, статистичні дані попередніх перевірок, моделі формалізованих знань, тобто певні знання, які є формалізованими і представленими, наприклад, у вигляді матриці відношень рахунків бухгалтерського обліку і фінансової звітності, матриці допустимих кореспонденцій, матриці допустимих операцій для податкового обліку і т.п. Тому пропонуємо блок-схему узагальненого алгоритму автоматизованого аудиту розрахунків з оплати праці, представлену на рис 2. Запропонований алгоритм може бути використаним для розробки програмного рішення автоматизованого аудиту розрахунків з оплати праці.

Де БО – бухгалтерський облік;

АІС – автоматизована інформаційна система;

А1 – аудит відповідності законодавству існуючої системи оплати праці;

А2 – аудит особового складу;

А3 – аудит документів, що є підставою для оплати праці;

А4 – аудит нарахування заробітної плати;

А5 – аудит податків та обов'язкових відрахувань із заробітної плати;

А6 – аудит розрахунків і розрахункової документації з оплати праці.

Аудит розрахунків з оплати праці потребує застосування засобів автоматизованої обробки даних, оскільки його процес пов'язаний із обробкою великої кількості однотипної первинної інформації, із використанням значної за обсягом нормативно-правової бази, різних алгоритмів обробки. Тому створення програмного рішення для автоматизації аудиту розрахунків з оплати праці є актуальною задачею для розробників програмного рішення. З цією метою визначено функціональний склад модулю автоматизованого аудиту розрахунків з оплати праці і запропоновано схему його функціональної структури.

Аудит розрахунків з оплати праці потребує застосування засобів автоматизованої обробки даних, оскільки його процес пов'язаний із обробкою великої кількості однотипної первинної інформації, із використанням значної за обсягом нормативно-правової бази, різних алгоритмів обробки. Тому створення програмного рішення для автоматизації аудиту розрахунків з оплати праці є актуальною задачею для розробників програмного рішення. З цією метою визначено функціональний склад модулю автоматизованого аудиту розрахунків з оплати праці і запропоновано схему його функціональної

структури. Визначено склад інформаційного забезпечення модулю і розроблено схему інформаційних потоків та узагальнену схему інформаційної структури модулю аудиту розрахунків з оплати праці.

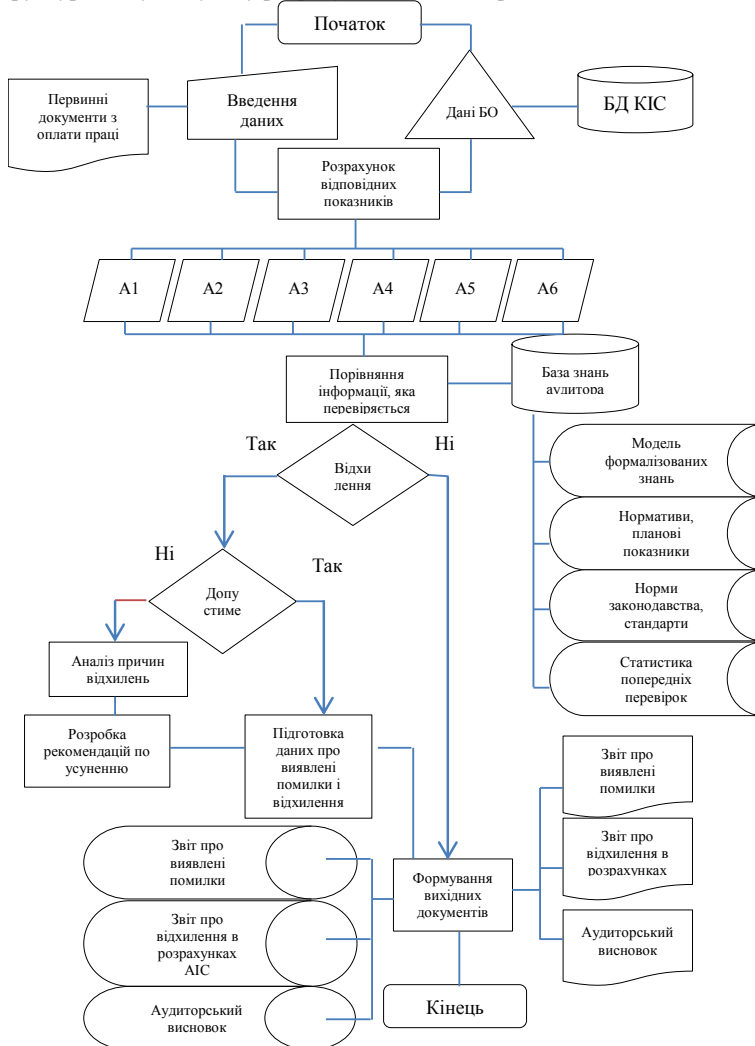

Рис 2. Блок-схема узагальненого алгоритму автоматизованого аудиту розрахунків з оплати праці:

Особливо важливим є алгоритми, які знаходяться в основі реалізації будь-якої задачі. Тому запропоновано узагальнену блок-схему алгоритму модулю автоматизованого аудиту розрахунків з оплати праці.

Список використаних джерел:

1. Бутинець Ф.Ф. *Інформаційні системи бухгалтерського обліку* [Текст] : підручник для студентів вищих навчальних закладів. – 2-е вид., перероб. і доп. / Ф.Ф. Бутинець, С.В. Івахненко, Т.В. Давидюк, Т.В. Шахрайчук – Житомир : ПП «Рута», 2002. – 544 с. – ISBN 966-683-000-0

2. Домбровський В. *Автоматизація виплати заробітної плати: методичні та практичні підходи* [Текст] / В. Домбровський // *Бухгалтерський облік і аудит*. – 2006. – № 6. – С.52-56.

Наталія КРИЖАНІВСЬКА
науковий керівник:
д.е.н., проф. Лучко М.Р.
ІФННІМ THEY

УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКОВОГО ПРОЦЕСУ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МЕДИЧНИХ УСТАНОВ

Організація облікового процесу медичної установи є досить трудомістким і разом з тим ризикованим процесом, тому що навіть одна помилка може стати причиною цілого ряду порушень і неточностей, це відіб'ється на господарському процесі та інформації про фінансово-майновий стан установи. Один з основних шляхів вирішення даної проблеми є автоматизація бухгалтерського обліку за допомогою сучасних інформаційних технологій.

Автоматизована інформаційна облікова система – це система, в якій інформаційний процес обліку автоматизований за рахунок застосування спеціальних методів опрацювання даних, які використовують комплекс розрахункових, комунікаційних та інших технічних засобів, з метою отримання та передачі інформації, потрібної спеціалістам-бухгалтерам для виконання функцій управлінського і фінансового обліку.

Нині підприємства бюджетної сфери потребують автоматизованої інформаційної системи обліку на базі сучасних засобів обчислювальної техніки, яка дає змогу забезпечити:

- повне і своєчасне задоволення інформаційних потреб користувачів;
- виконання контрольних і аудиторських завдань з метою одержання необхідної інформації про наявні відхилення;
- аналіз і прогнозування господарсько-фінансової діяльності підприємства;
- одержувати на основі автоматизації управлінські рішення. [1,с. 10].